

INSTITUTIONEN FÖR SVENSKA SPRÅKET

L9S211 Svenska som andraspråk, 1, för lärare åk 7-9, 30 högskolepoäng

Swedish as a Second Language, 1, for Teachers in Secondary School Year 7-9, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för svenska språket 2017-11-06 och senast reviderad 2019-04-03. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2019-09-02, höstterminen 2019.

Utbildningsområde: Humanistiskt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för svenska språket

Inplacering

Kursen ingår i Ämneslärarprogrammet (LP11) med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9.

Kursen kan ingå i följande program: 1) Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 (L1Å79)

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Fördjupning

G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs att programmets (eller motsvarande) tidigare kurser är genomgångna.

Lärandemål

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

Delkurs 1: Introduktionskurs i svenska som andraspråk

- redogöra för aktuell migrationspolitik liksom för migrationsprocesser samt för kulturbegreppet och de processer som påverkar värderingar av och attityder till människor från andra delar av världen
- visa kunskap om organisation och styrdokument i undervisning i svenska som andraspråk och modersmål
- visa förmåga att reflektera över olika etiska aspekter inom ämnesområdet ur ett jämlikhets- och internationaliseringsperspektiv samt förmåga att reflektera över hur man kan anlägga dessa perspektiv i skolans verksamhet.
- visa förmåga att reflektera över språkets roll som identitetsskapare i den kulturella processen på individ-, skol- och samhällsnivå.
- visa goda färdigheter i att, anpassat till situation och syfte, använda det svenska språket i tal och skrift som redskap för reflektion, kommunikation och kreativitet samt visa förmåga att reflektera över sin egen och andras språkanvändning

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv

- behärska grundläggande fonologisk, grammatisk och lexikalisk terminologi visa grundläggande kunskap om svenska språkets uppbyggnad på olika språkliga nivåer: fonologi, morfologi, syntax och lexikon
- visa god kännedom om sådana drag och företeelser i svenska språket som för andraspråksinlärare ofta medför svårigheter vid inläringen
- visa förtrogenhet med olika typer av ordböcker och datorbaserat material
- visa goda färdigheter i att, anpassat till situation och syfte, använda det svenska språket i tal och skrift som redskap för reflektion, kommunikation och kreativitet samt visa förmåga att reflektera över sin egen och andras språkanvändning.

Delkurs 3: Andraspråksutveckling och andraspråksbedömning

- visa kunskap om andraspråksinläring och andraspråksutveckling under olika åldrar och förståelse för olika betingelser för undervisning i ämnet Svenska som andraspråk
- genomföra språkbedömningar och därvid visa förmåga att använda olika utvärderingsinstrument samt känna till olika sätt att analysera, beskriva och bedöma andraspråksinlärares språkfärdighet i syfte att främja deras språkutveckling
- visa goda färdigheter i att, anpassat till situation och syfte, använda det svenska språket i tal och skrift som redskap för reflektion, kommunikation och kreativitet samt visa förmåga att reflektera över sin egen och andras språkanvändning.

Delkurs 4: Språk- och kunskapsutvecklande undervisning

- visa kunskap om de förutsättningar som utmärker undervisning i mångkulturella miljöer och lärande på ett andraspråk samt om olika arbetssätt som befrämjar språk- och kunskapsutveckling
- visa förmåga att planera undervisning i svenska som andraspråk i den svenska skolan utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter och anpassad efter individ- och kunskapsnivå

- visa god kunskap om ord- och begreppsinnläringens viktiga roll för flerspråkiga elevers skolframgång samt förmåga att omsätta denna kunskap i praktiken
- redogöra för olika metoder för analys, bedömning och utvärdering av andraspråksinlärares språkfärdighet
- visa goda färdigheter i att, anpassat till situation och syfte, använda det svenska språket i tal och skrift som redskap för reflektion, kommunikation och kreativitet samt visa förmåga att reflektera över och kritiskt granska sin egen och andras språkanvändning.

Innehåll

Kursen ger en grundläggande förberedelse för yrkesrollen som ämneslärare i Svenska som andraspråk i grundskolans årskurs 7-9. I kursens samtliga delkurser står kunskaper om svenska som andraspråk i fokus med avseende på *läraryrket*. Detta innebär att kunskaper om språk och språkutveckling, grundskolans styrdokument och undervisning i relation till dessa fokuseras. Ämnesstudierna inriktas också mot utveckling av studenternas egna språkliga färdigheter. Under kursens gång introduceras digitala resurser och olika typer av IKT-relaterade verktyg prövas och utvärderas i olika sammanhang. Kursen består av fyra delkurser enligt nedan.

Delkurs 1: Introduktionskurs i svenska som andraspråk. 6 hp

(Introductory Course in Swedish as a Second Language.)

Delkursen inriktar sig på att översiktligt belysa ämnet Svenska som andraspråk och dess relation till andra språkämnen. I kursen presenteras och diskuteras styrdokument, organisation samt undervisningsinnehåll i en introducerande omfattning. Vidare berörs lärarens behov av att känna till den enskilda inlärares språkliga och kulturella bakgrund samt livssituation i Sverige. Särskild vikt läggs vid att utveckla förståelse för kulturellt betingade skillnader i fråga om språklig socialisation och syn på lärande. Språkets sociala dimension och betydelse för den enskildes identitet, utveckling och möjlighet att inhämta kunskaper lyfts fram och de didaktiska konsekvenserna av detta diskuteras. I delkursen läses om och diskuteras vikten av insikt i den egna kulturen, kunskaper om andra kulturer och vad som händer i mötet mellan dem. Dessutom belyses samspelet mellan etnicitet och identitet samt synliggörande av egna och andras attityder och värderingar. Flyktingsituationen i världen, migrationsprocesser samt svensk integrations- och flyktingpolitik behandlas, såväl ur ett samhällsligt som ett individuellt perspektiv.

Delkurs 2 Svenskans grundstruktur i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

(The Swedish Language System from a Second Language Perspective)

Delkursen har som övergripande mål att ge grundläggande kunskap om svenska språkets uppbyggnad och att väcka förståelse och intresse för att arbeta med uttal, grammatik och ordförråd. I delkursen beskrivs det svenska språkets struktur vad gäller uttal och stavning, syntax och formlära samt ordbildning och betydelselära ur ett andraspråksperspektiv.

I samtliga moment fokuseras sådana drag som brukar innebära särskilda utmaningar för inlärare av svenska som andraspråk. Delkursen ger en orientering om grundläggande drag i svenskans uttal samt belyser sambandet mellan tal och skrift och om olika varieteter i talad svenska. Vidare avser delkursen att ge grundläggande kunskap om svenskans grammatiska struktur med avseende på såväl formlära som satslära. Särskilt tonvikt läggs också vid svenskans lexikaliska struktur, vilken innefattar såväl ordbildning som ordsemantik. Delkursen innehåller dessutom en orientering om olika ordböcker och andra, exempelvis digitala, hjälpmedel.

Delkurs 3: Andraspråksutveckling och andraspråksbedömning. 9 hp

(Second Language Development and Assessment.)

Delkursen belyser hur andraspråket utvecklas under olika betingelser och i olika åldrar. Här uppmärksammas undervisningens roll liksom individuella och sociala faktorer inverkan på inlärningsprocessen. Ett viktigt inslag i delkursen utgör olika metoder för att bedöma och utvärdera andraspråksinlärares språkfärdighet på olika nivåer varvid olika sätt för kontinuerlig utvärdering av inlärnarnas andraspråksutveckling belyses. Olika inlärarkategoriernas talade och skrivna produktion utgör underlag för språkliga analyser såsom performans- och bedömningsanalyser. De didaktiska konsekvenserna av sådana analyser diskuteras och frågor om vetenskapliga metoder aktualiseras.

Delkurs 4: Språk- och kunskapsutvecklande undervisning. 7,5 hp

(Learning and Language Promoting Instruction.)

I delkursen fokuseras de speciella förutsättningar som utmärker undervisning i mångkulturella miljöer och lärande på ett andraspråk i olika åldrar. Vidare uppmärksammas klassrumsforskning och aktionsforskning med inriktning på andraspråksundervisning. Därvid betonas samtalets och interaktionens roll för språk- och kunskapsutveckling i samband med olika undervisningsaktiviteter. Delkursen innehåller även en bred orientering om olika språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och fokuserar på språkfärdigheter av avgörande betydelse för skolans alla ämnen. Vidare uppnås fördjupad kunskap om olika utgångspunkter för bedömning och

utvärdering av andraspråksinlärares språkfärdighet.

Former för undervisning

Undervisningen genomförs med ett upplägg som växlar mellan föreläsningar, workshop-övningar samt seminarier.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Olika examinationsformer tillämpas beroende på momentens innehåll och uppläggning och varierar mellan individuella skriftliga uppgifter, dvs. salstentamen såväl som inlämningar, gruppvisa skrivuppgifter och examinerande seminarier, vilka ibland har formen av gruppvisa diskussioner, ibland individuella eller gruppvisa redovisningar. I kursguiden för respektive delkurs specificeras delkursens examinationer. I händelse av frånvaro vid examinerande seminarier ska studenten komplettera enligt kurslärarens anvisningar. Komplettering av examinerad uppgift medges då studentens prestation ligger nära godkänt. Komplettering ska bygga på samma uppgift som den ursprungliga examinationen. Om studenten inte lämnar in kompletteringen inom utsatt tid underkänns examinationsuppgiften.

Student har rätt till byte av examinator, om det är praktiskt möjligt, efter att ha underkänts två gånger på samma examination. En sådan begäran ställs till Institutionen för svenska språket och skall vara skriftlig. Antalet provtillfällen är begränsat till fem. I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar bör studenten garanteras tillgång till minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle) under en tid av åtminstone ett år med utgångspunkt från kursens tidigare uppläggning.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För VG på hel kurs L9S211 krävs VG på minst 15 hp.

För betyget Godkänd krävs att studenten visar att kursens mål är uppfyllda. I samtliga delkursers olika skriftliga, muntliga, enskilda och gruppvisa examinationer ska studenten visa kunskap om och förståelse av innehållet i kurslitteraturen. Det krävs att hon/han i individuellt genomförda analyser och praktiskt inriktade uppgifter kan tillämpa för kursen adekvata termer och begrepp samt förhålla sig till, diskutera, värdera och i viss mån generalisera kursinnehållet till att även gälla i nya situationer och i andra sammanhang. Studenten ska också skriftligt och muntligt uppvisa en god egen

språkbehandling och förmåga att språkligt bedöma egna och andras texter samt ha kännedom om internetkällor och digitala undervisningsverktyg.

För betyget Väl godkänd måste studenten uppfylla kraven för Godkänd. Därutöver krävs en god teoretisk medvetenhet och förmåga till självständig analys, där under kursen förvärvade kunskaper och färdigheter inte bara generaliseras till att gälla i nya situationer och sammanhang utan också problematiseras och utsätts för en kritisk granskning. Studenten ska skriftligt och muntligt uppvisa en mycket god egen språkbehandling.

Kursplanen kompletteras med en kursguide där betygskriterier, bedömningsvillkor och övriga villkor i samband med examination kan komma att specificeras närmare.

Kursvärdering

Studenten ges möjlighet att göra skriftlig utvärdering av helkurs. Resultat från denna meddelas studentgruppen på den aktuella kursen samt nästa studentgrupp som läser kursen. Respektive delkurs utvärderas muntligt eller skriftligt av delkursansvarig lärare. Resultatet används som underlag för planering av kommande kursomgång.